

Premalo prodornosti v gospodarstvu

V torek, 25. novembra se je sestal komite občinske organizacije zveze komunistov. Obravnaval je gospodarska gibanja v letošnjem letu in predlog občinske resolucije za prihodnje leto. Posebej je namenil pozornost aktualnim vprašanjem gostinstva in turizma v naši občini.

Devetmesečna realizacija gospodarskih gibanj kaže, da ne uresničujemo usmeritev, zapisanih v tem dokumentu, so med drugim poudarili na seji in menili, da mora resolucija za prihodnje leto predvideti takšne instrumente, ki bodo zavrli negativna gibanja.

V razpravi so poudarili, da se nekateri delavci v organizacijah združenega dela preveč sklicujejo na gospodarske predpise, premalo pa uveljavljajo voljo znotraj vseh subjektivnih sil za premagovanje vrste težav. Predvsem moramo uresničiti cilje, ki smo si jih zastavili, to pa je med drugim tudi naslonitev na lastne sile.

Zaskrbljujoča je ugotovitev, da zaposlenost narašča, produktivnost pa pada. Povečanje izvoza gre na račun zmanjšanja izvoza na konvertibilno področje, medtem ko ga je na klirinško področje čedalje več. Na seji so predlagali, naj bi izvršni svet pripravil seznam vseh tistih organizacij, ki zmanjšujejo izvoz na konvertibilno področje in ga usmerjajo na klirinško.

Kar zadeva predlog resolucije so ponovili že prej izraženo sejo predsedstva občinskega komiteja, da je premalo mobilizacijska, premalo konkretna in premalo ambiciozna. Iz nje ne razberemo obveznosti organizacij združenega dela in izvršnega sveta za obvladovanje negativnih gospodarskih gibanj. Dokument mora biti predvsem bolj konkreten, iz njega naj bodo razvidne naloge združenega dela in možnost za uresničevanje teh nalog. Iz resolucije naj bo razvidno, kako se bomo v ob-

čini razvijali in kako bomo dejansko gopodarili v prihodnjem letu.

V razmeroma kratki razpravi so opozorili na pomanjkanje delavcev na nekaterih področjih, zlasti v trgovini. Posebej pa smo slišali kritiko na račun splošne družbene miselnosti, ki se kaže v veliki nedisciplini na delovnih mestih za mnoge delavce zlasti v upravnih službah. Liberalizacija gre že tako daleč, da nihče nikogar ne vpraša, zakaj je zapustil delovno mesto, bifeji so polni med delovnim časom, vsakdo lahko gre iz podjetja, kadar se mu zljubi.

Za našo občino je značilno, da se gospodarstvo umika, ne najdemo pa možnosti, da bi takšno gibanje zaustavili. Ena od nalog izvršnega sveta občinske skupščine naj bi bila, da omogoči v občini delovanje zlasti organizacijam s področja drobnega gospodarstva, ki ne potrebujejo velikih proizvodnih dvoran in močnega transporta, so pa učinkovite in delujejo predvsem na podlagi visokega strokovnega znanja, so menili člani komiteja.

V nadaljevanju se je so namenili posebno pozornost vprašanju gostinstva in turizma. Ugotovili so, da premalo izrabljamo naravne danosti našega mesta, zlasti občine. Dejavnost ni ofenzivna, kadri so šibki in tudi ni razvidno, kaj ta dejavnost prinaša. Bržkone za to ni ustreznih pobud. Predlagali so naj bi o tem sklicali posebno problemsko konferenco.

Med drugim je bilo slišati tudi vprašanje, zakaj je bilo

potrebno ukiniti aktiv gostinstvo turističnih delavcev komunistov pri občinskem komiteju. Takšna oblika delovanja je namreč – dokler je še obstajala – pokazala koristne rezultate.

Ljubljana je na področju gostinstva in turizma razmeroma močna, saj ima največ turističnih nočitev v Sloveniji, razen Portoroža. Ob tem pa se srečuje z vrsto težav, med katerimi niso na zadnjem mestu parkirni prostori za goste, katerim se pogostokrat zgodi, da jim odstranijo vozilo s parkom.

Poseben problem pa predstavlja financiranje skupnih akcij, kot so izdajanje perspektiv in drugega propagandno-informativnega gradiva. Financiranje takšnih edicij sloni izključno na ramesnih gostinskih in turističnih organizacij, pa čeprav je ugotovljeno, da ima gostinstvo najmanj koristi od turističnega obiska. Turist porabi največ svojega denarja v trgovini, prometu, kulturi in drugih področjih vseh vrst dejavnosti. Nihče pa ne prispeva sredstev za skupne akcije. Ta sredstva se nabirajo izključno iz turistične takse in še to le v omejenem obsegu. Poseben problem predstavljajo delavci v gostinstvu, ki zaradi težkih pogojev dela neradi ostajajo v tej panogi in se raje zaposlijo drugje.

Med zaključki se je naj omenimo samo tistega, ki pravi, da bodo komunisti v trgovini, kulturi, storitvenih dejavnostih in drugod kjer se kakorkoli s svojo dejavnostjo vključujejo v gostinstvo in turistično ponudbo, upoštevali to povezanost in ustrezno opredelili svoje naloge. Tako naj bi zagotovili višjo in bolj kvalitno raven povezanosti gostinstvo turistične ponudbe na vseh področjih.

N. I.

Turizem ni samo gostilna in hotel. Turist pride zato, da si ogleda znamenitosti kraja in naravne lepote, doživi in spozna kulturo, se spočije in spotoma kupi kaj za spomin. Splet vseh teh dejavnikov tvori turistično ponudbo in vprašanje je le, kako jo znamo povezati in izkoristiti.

PRESEDSTVO OK ZKS O GOSTINSTVU IN TURIZMU

Izjemni položaj a malo pobud

Dejavnost gostinstva in turističnih potovalnih organizacij sta bili predmet obravnave na seji predsedstva občinske organizacije zveze komunistov v torek, 11. novembra. Podlaga za razpravo je bilo gradivo o aktualnih vprašanjih s teh dveh področij turistične dejavnosti. Poslovanje delovnih organizacij je bilo zadovoljivo, vendar po mnenju članov predsedstva občinskega komiteja ZK premalo prodorno.

Spoznanje, da se turizem ne začne in ne neha za pultom potovalne agencije, v hofelski sobi ali pri gostilniški mizi je prišlo do izraza v razpravi, ko so med drugim opozorili na obsežen program Cankarjevega doma za razvoj kongresne dejavnosti v mednarodnem merilu za naslednje obdobje.

Ali bo naša gostinska in hotelska ponudba sposobna slediti ambicioznemu programu Cankarjevega doma? Odgovor na to vprašanje je obvisel v zraku. V razpravi so namreč opozorili, da za takšen razmah nima dovolj zmogljivosti in da tudi v prihodnje ne kaže nič bolje. Gostinstvo v strogem središču Ljubljane ima namreč izjemen položaj. Promet je zagotovljen in povpraševanje je tolikšno, da je gost lahko vesel, če naleti na prijeten sprejem v gostinskem lokalu. Promet je nekajkrat večji kot na robu mesta in zato so veliko večje možnosti za pridobivanje dohodka. Možnosti, ki se odpirajo na tem področju pa ostajajo neizkoriščene predvsem zaradi razdrobljenosti gostinskih delovnih organizacij. Ugodni položaj v mestu jim služi predvsem za akumuliranje in zaradi tega tudi niso zainteresirani za vlaganje v razvoj.

Zastavlja se vprašanje, kako obvladati razdrobljenost in kako zagotoviti razvoj zmogljivosti na tem področju. V tem pogledu gre za koncept občine. Nihče naj ne bi mogel obstati, kdor ne ustvari ustrezne akumulacije in ne zagotovi lastnega razvoja.

Potrebna je odločna usmeritev, da dobimo nove zmogljivosti, so poudarili na seji. Ob tem so ponovno opozorili na pobudo Cankarjevega do-

ma, ki bo po mnenju članov predsedstva zamrla, če bomo ostali pri sedanjem stanju gostinskih zmogljivosti. V Cankarjev dom so bila vložena velika sredstva, ki jih je potrebno ustrezno obrniti, da bomo z njimi ustvarili novo vrednost, so menili na seji predsedstva.

Kompleksnost turistične dejavnosti je omenjena tudi v gradivu, o katerem je tekla beseda na seji predsedstva. V Ljubljani in občini je le združeno Gostinsko hotelsko podjetje kot horizontalna asociacija hotelskih in gostinskih enot, ki so povezane v vertikalnih kompleksih z agroživilstvom, s cestami, železniškim ter letalskim prevozom in trgovino, je rečeno v gradivu. In dalje: V celovito ponudbo in storitve se seveda vključujejo tudi druge dejavnosti in njih organizacije, ki pa so s tega vidika premalo vpete v celovito dejavnost gostinstva in turizma tako dohodkovno kot programsko razvojno.

Razdrobljenost in slaba povezanost vseh dejavnikov, ki vzpodbujajo turizem sta zagotovo dve pglavitni, še vedno neizkoriščeni notranji rezervi, ki bistveno vplivata na širši razmah turistične dejavnosti.

Potem, ko je predsedstvo ugotovilo, da so v zadnjem času le doseženi kvalitetni premiki na tem področju, je poudarilo, da bodo komunisti v OZD gostinstva in turizma vzpodbujali stalno preverjanje organiziranosti in na podlagi konkretnih ocen predlagali ustrezne spremembe. Spremembe pa morajo biti pogojene z večjo poslovno učinkovitostjo in samoupravno vlogo delavcev.

NIKO ISAJEVIČ

KADROVSKIH ZMOGLJIVOSTI NE ZNAMO USTREZNO IZKORISTITI

Slab posluh med vodilnimi

Med najbolj obetajočimi navezami, ki bi nas lahko spravile iz brezna gospodarskih težav, je vse bolj prepoznavna inovacijska. Že davno se je namreč končalo obdobje, ko se je dalo delati in živeti ob ekstenzivnem gospodarjenju in nizki učinkovitosti celotne družbene reprodukcije, pri čemer je bila inovacijska dejavnost na obrobju družbenega zanimanja.

Kljub spoznanju, da naše gospodarstvo potrebuje prevetrenje, ki bi mu spremenilo miselnost, poudarjajoč pri tem vrednost znanja, učinkovitosti, inovativnosti, je praksa mnogo počasnejša od besed. Vendar pa kaže poudariti, da v zadnjem času lahko govorimo o določenem, čeprav še vedno preskromnem napredku.

Prispevek k poznavanju stanja v naši občini na tem področju nedvomno prinaša analiza, ki jo je opravila komisija za spremljanje družbenega dogovora o kadrovski politiki. Gre za ugotovitve o vplivih kadrovske politike na vzpodbujanje inovacijske dejavnosti. Analiza je nastala na podlagi vprašalnika, ki so ga izpolnili v 233 organizacijah združenega dela. Vprašalnik je vseboval vprašanja, ki zadevajo vlogo inovacijske dejavnosti v stabilizacijskih razmerah, normativno urejenost, kadrovske zmogljivosti ter načine vzpodbujanja in nagrajevanja inovacij v letih 1984 in 1985.

Temeljna ugotovitev, s katero je postregla analiza, je, da aktivnosti za vključevanje inovacijske dejavnosti v kadrovske politike niso zadovoljive. Kadrovska struktura je slaba in ima premalo znanja, ki je temelj za hitrejšo rast inovacij. Hkrati velja, da takšna kadrovska struktura tudi sicer ne more zagotavljati kakovostnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi. Zaskrbljujoče je, da se načelo permanentnega izobraževanja ne uresničuje v tolikšnem obsegu, da bi smeli pričakovati zaznavno okrepitev inovacijskih prizadevanj.

Organizacijam združenega dela v Centru je mogoče očitati, da ne kažejo dovolj inovacijske naravnosti. V veliki večini nimajo ustrezno organiziranih razvojnih funkcij, pa tudi spodbujanje množične inventivne dejavnosti ni zadovoljivo. Prav tako nagrajevanje po delu in rezultatih dela v praksi ni takšno, da bi sposobnejši delavce motiviralo za iskanje novih produktivnejših ali racionalnejših re-

šitev. Tudi od poslovnih organov v glavnem ne prihajajo tovrstne vzpodbude, saj je pri njih čutili preveč pasiven odnos že do lastne ustvarjalnosti.

Ob analizi stanja so oblikovalci omenjenega gradiva pripravili več ugotovitev in predlogov, od katerih je potrebno omeniti zahtevo po doslednem izvajanju stalnega izobraževanja in izdatnejši materialni podpori funkcionalnemu izobraževanju vseh delavcev. V usmerjenem izobraževanju se zahteva nanaša na oblikovanje programov, ki bodo pri mladih razvijali ustvarjalne nagibe. Kadrovske je treba okrečiti razvojne službe in jih tesneje povezati z raziskovalnimi ustanovami. K temu sodi možnost kroženja mladih strokovnjakov na tej relaciji.

V OZD je treba doseči nagrajevanje po delu in rezultatih dela, postopke za nagrajevanje inovativnih predlogov pa skrajšati. Aktivirati je potrebno prizadevanje za okrepitev množične inventivne dejavnosti, pri čemer največji del odgovornosti zadeva poslovne organe. V zvezi z njimi pa komisija predlaga, da bi morali pri njihovem ponovnem kandidiranju upoštevati tudi rezultate uvajanja in vzpodbujanja inovativnosti.

J. K.

Novo vodstvo OK ZSMS

Poročali smo že, da je bil na volilno programski konferenci OK ZSMS Ljubljana Center izvoljen za novega predsednika mladine v Centru Marko Golob. Sekretar občinske konference ZSMS je Miša Glazar. Zdaj objavljamo še imena članov predsedstva občinske konference ZSMS. To so: Žiga Arh, Samo Arko, Alenka Artač, Leila Hušič, Tomaž Hočevar, Igor Kranjc, Boris Kuntarič, Eva Strmljan, Tomaž Štrumbelj, Aleš Torkar, Čedomir Vignjevič.